ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2019/482 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Μαρτίου 2019

για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2016/1368 για την κατάρτιση καταλόγου δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας που χρησιμοποιούνται στις χρηματοπιστωτικές αγορές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2014/17/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 ([1]), και ιδίως το άρθρο 20 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι δείκτες αναφοράς διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον καθορισμό της τιμής πολλών χρηματοπιστωτικών μέσων και χρηματοπιστωτικών συμβάσεων, και στη μέτρηση της απόδοσης πολλών επενδυτικών κεφαλαίων. Η συνεισφορά στη διαμόρφωση δεικτών αναφοράς και η διαχείριση αυτών είναι, σε πολλές περιπτώσεις, ευαίσθητες σε χειραγώγηση και τα εμπλεκόμενα πρόσωπα συχνά αντιμετωπίζουν συγκρούσεις συμφερόντων.

(2) Προκειμένου οι δείκτες αναφοράς να εκπληρώνουν τον οικονομικό τους ρόλο, θα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικοί της υποκείμενης αγοράς ή της οικονομικής πραγματικότητας για τη μέτρηση της οποίας προορίζονται. Εάν δείκτης αναφοράς δεν είναι πλέον αντιπροσωπευτικός μιας υποκείμενης αγοράς, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια δανεισμού, υπάρχει κίνδυνος αρνητικών συνεπειών, μεταξύ άλλων, στην ακεραιότητα των αγορών και στη χρηματοδότηση των νοικοκυριών (ενυπόθηκα και λοιπά δάνεια) και των επιχειρήσεων στην Ένωση.

(3) Οι κίνδυνοι για τους χρήστες, τις αγορές και την οικονομία της Ένωσης γενικότερα αυξάνονται, όταν είναι υψηλή η συνολική αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων, των χρηματοπιστωτικών συμβάσεων και των επενδυτικών κεφαλαίων που αναφέρονται σε συγκεκριμένο δείκτη αναφοράς. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1011 προσδιορίζει διάφορες κατηγορίες δεικτών αναφοράς και προβλέπει πρόσθετες απαιτήσεις, που διασφαλίζουν την ακεραιότητα και την αρτιότητα ορισμένων δεικτών αναφοράς που θεωρούνται κρίσιμης σημασίας, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας των αρμόδιων αρχών να απαιτούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, υποχρεωτικές συνεισφορές στη διαμόρφωση δείκτη αναφοράς κρίσιμης σημασίας ή υποχρεωτική διαχείριση ενός τέτοιου δείκτη.

(4) Βάσει του άρθρου 20 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την κατάρτιση και την αναθεώρηση, τουλάχιστον ανά διετία, καταλόγου δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας.

(5) Με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/1368 της Επιτροπής ([2]) καταρτίστηκε κατάλογος δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας που χρησιμοποιούνται στις χρηματοπιστωτικές αγορές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011.

(6) Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011, οι δείκτες αναφοράς μπορούν να περιλαμβάνονται στον κατάλογο δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας, όταν οι εν λόγω δείκτες αναφοράς βασίζονται σε δεδομένα εισόδου τα οποία υποβάλλονται από συνεισφέροντες που βρίσκονται στην πλειονότητά τους σε ένα κράτος μέλος και αναγνωρίζονται ως κρίσιμης σημασίας στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.

(7) Στις 10 Οκτωβρίου 2018, η αρμόδια αρχή της Πολωνίας, Komisja Nadzoru Finansowego («KNF») κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών («ESMA») την πρότασή της να αναγνωριστεί το διατραπεζικό επιτόκιο δανεισμού Βαρσοβίας («WIBOR») ως δείκτης αναφοράς κρίσιμης σημασίας, βάσει του άρθρου 20 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011, διότι έχει κρίσιμη σημασία στην Πολωνία και βασίζεται στην υποβολή στοιχείων από συνεισφέροντες που βρίσκονται όλοι στην Πολωνία.

(8) Το WIBOR είναι ένα επιτόκιο αναφοράς που βασίζεται στον μέσο όρο των επιτοκίων με τα οποία οι τράπεζες, που δραστηριοποιούνται στην πολωνική χρηματαγορά, είναι διατεθειμένες να δανείσουν η μία στην άλλη μη εξασφαλισμένα κεφάλαια με διαφορετικές ληκτότητες. Στις 10 Οκτωβρίου 2018, στην ομάδα του WIBOR συμμετείχαν έντεκα τράπεζες, οι οποίες βρίσκονται όλες στην Πολωνία.

([1]) ΕΕ L 171 της 29.6.2016, σ. 1.

([2]) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/1368 της Επιτροπής, της 11ης Αυγούστου 2016, για την κατάρτιση καταλόγου δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας που χρησιμοποιούνται στις χρηματοπιστωτικές αγορές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 217 της 12.8.2016, σ. 1).

(9) Στην αξιολόγηση που υπέβαλε στην ESMA, η KNF κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η παύση του WIBOR, ή η παροχή του βάσει δεδομένων εισόδου ή μιας ομάδας συνεισφερόντων που δεν είναι πλέον αντιπροσωπευτικά/-ή της υποκείμενης αγοράς ή της οικονομικής πραγματικότητας, θα μπορούσε να έχει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών στην Πολωνία.

(10) Η αξιολόγηση της KNF καταδεικνύει ότι το WIBOR χρησιμοποιείται ως σημείο αναφοράς στο 60 % του συνόλου των δανείων προς τα νοικοκυριά στην Πολωνία, και στο 70,1 % των ανεξόφλητων ενυπόθηκων δανείων. Όσον αφορά τα ενυπόθηκα δάνεια που έχουν συναφθεί από το 2013, η επικράτηση του WIBOR αυξήθηκε σε 98,5 %. Επιπλέον, το WIBOR χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς για τις πληρωμές τοκομεριδίων για σχεδόν το 26 % της συνολικής ονομαστικής αξίας των πολωνικών ομολόγων. Η KNF παρουσίασε επίσης στοιχεία από τα οποία εμφαίνεται ότι το WIBOR χρησιμοποιείται ως σημείο αναφοράς σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επιτοκίων για ένα εκκρεμές ονομαστικό ποσό ύψους 366 δισεκατ. EUR. Τέλος, η KNF κατέληγε στο συμπέρασμα, βάσει έρευνας, ότι το WIBOR χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς σε επενδυτικά κεφάλαια με συνολική καθαρή αξία ενεργητικού ύψους 2,6 δισεκατ. EUR. Η συνολική αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων και των χρηματοπιστωτικών συμβάσεων που αναφέρονται στο WIBOR είναι, επομένως, μεγαλύτερη από το ακαθάριστο εθνικό προϊόν της Πολωνίας. Η αξιολόγηση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι το WIBOR είναι ζωτικής σημασίας για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την ακεραιότητα της αγοράς στην Πολωνία, και ότι η διακοπή ή η αναξιοπιστία του WIBOR θα μπορούσε να έχει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών στην Πολωνία, καθώς και στις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές, καθότι χρησιμοποιείται σε δάνεια, προϊόντα καταναλωτικής πίστης και επενδυτικά κεφάλαια.

(11) Στις 8 Νοεμβρίου 2018, η ESMA διαβίβασε στην Επιτροπή τη γνώμη της, όπου ανέφερε ότι η KNF είχε λάβει υπόψη όλα τα στοιχεία και τα κριτήρια που περιλαμβάνονται στο άρθρο 20 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 και ότι είχε υποβάλει ποσοτικά στοιχεία προς υποστήριξη της διαδικασίας αναγνώρισης του WIBOR ως δείκτη αναφοράς κρίσιμης σημασίας, καθώς και αναλυτική αιτιολόγηση, τονίζοντας τον καθοριστικό ρόλο του WIBOR στην πολωνική οικονομία.

(12) Επομένως, ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/1368 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(13) Δεδομένης της καθοριστικής σημασίας του WIBOR, της εκτεταμένης χρήσης του και του ρόλου του στην κατανομή των κεφαλαίων στην Πολωνία, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ επειγόντως.

(14) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κινητών Αξιών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2016/1368 αντικαθίσταται από το κείμενο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 22 Μαρτίου 2019.

Για την Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

Jean-Claude JUNCKER

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ*

Κατάλογος δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011

Αριθ.	Δείκτης Αναφοράς	Διαχειριστής	Τόπος Εγκατάστασης
1	Διατραπεζικό επιτόκιο δανεισμού σε ευρώ (Euribor®)	European Money Markets Institute (EMMI)	Βρυξέλλες, Βέλγιο
2	Μέσος δείκτης των επιτοκίων του ευρώ για τοποθετήσεις στη χρηματαγορά διάρκειας μίας ημέρας (EONIA®)	European Money Markets Institute (EMMI)	Βρυξέλλες, Βέλγιο
3	Διατραπεζικό επιτόκιο Λονδίνου (LIBOR)	ICE Benchmark Administration (IBA)	Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο
4	Διατραπεζικό επιτόκιο Στοκχόλμης (STIBOR)	Ένωση Σουηδικών Τραπεζών (Svenska Bankföreningen)	Στοκχόλμη, Σουηδία
5	Διατραπεζικό επιτόκιο Βαρσοβίας (WIBOR)	GPW Benchmarks S.A.	Βαρσοβία, Πολωνία»